

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: N., moldavskej štátnej príslušnosti, nar. X. v obci N., naposledy bytom v zahraničí: V., t. č. PT R., zastúpený Mgr. V., Slovenská humanitná rada, Páričkova 18, Bratislava, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-1966/PO-Ž/2007 zo dňa 31. októbra 2007, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 273/2007- 53 zo dňa 18. novembra 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 273/2007- 53 zo dňa 18. novembra 2009 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-1966/PO-Ž/2007 zo dňa 31. októbra 2007, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13c ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z o azyle a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 mu neposkytol doplnkovú ochranu a rozhodol, že v jeho prípade neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom do 31.12.2007, ďalej len zákon o pobyte cudzincov) do Moldavska. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu, doplnkovej ochrany a pre rozhodnutie o prekážkach vyhostenia do krajiny pôvodu podľa osobitného zákona. Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci. Stotožnil sa s názorom odporcu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal opodstatnenosť ani existenciu obáv a ani prenasledovanie z dôvodu prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Krajský súd k námietke nezrozumiteľnosti odôvodnenia rozhodnutia uviedol, že po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dospel k presvedčeniu, že odôvodnenie rozhodnutia je v súlade platnou právnou úpravou, obsiahnutou tak v zákone o azyle, ako aj v zákone č. 71./1967 Zb. o správnom konaní. Odporca opísal zistený stav veci zrozumiteľným, dostatočným a logickým spôsobom odôvodnil každý jeden z výrokov svojho rozhodnutia.

K námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu veci uviedol, že odporca postupoval správne, ak v súlade s § 19a ods. 3 písm. e/ zákona o azyle vyhodnocoval osobu navrhovateľa z pohľadu jeho všeobecnej dôveryhodnosti, ktorým postupom bolo potrebné ozrejmiť otázku, či ním opísaný príbeh (dôvody žiadosti o azyl) sa vôbec mohli udiať. Až následne - podľa výsledku tohto skúmania mohol pristúpiť k jeho vyhodnoteniu z pohľadu naplnenia či nenaplnenia predpokladov udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle..

Odporca porovnaním obsahu aktuálneho ako aj predchádzajúcich azylových spisov navrhovateľa poukázal na zrejme rozpory v jednotlivých tvrdeniach navrhovateľa.

Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na to, že bolo zrejme, že navrhovateľ počas troch azylových konaní uvádzal rôzne údaje, týkajúce sa jeho identity, údajov o rodinných príslušníkoch, vzdelania, vlastníctva majetku. Bolo tiež zrejme, že navrhovateľ uvádzal vždy rôzne dôvody svojho odchodu z krajiny pôvodu, resp. dôvody svojej žiadosti o azyl.

Krajský súd uviedol, že vzhľadom na to, že navrhovateľ uvádzal vždy iné dôvody žiadosti o azyl v kontexte uvádzania rôznych osobných údajov, preto nemal odporca inú možnosť ako vyhodnotiť osobu navrhovateľa ako nedôveryhodnú. Podľa krajského súdu už iba toto správne konštatovanie odporcu viedlo k správnosti jeho záveru, ktorý vyjadril tým, že navrhovateľovi azyl neudelil.

Krajský súd uviedol, že navrhovateľ počas svojho výsluchu pred súdom uviedol, že dôvodom jeho mlčania o jeho pôsobení v Afganistane ako radového vojaka armády bývalého ZSSR bol jeho záväzok mlčanlivosti, ku ktorej sa mal zaviazat' na dobu 20 rokov. Tento dôvod krajský súd neakceptoval z dvoch dôvodov. Jednak preto, lebo je nelogické, aby sa takéhoto záväzku držal, ak žiadal o medzinárodnú ochranu v tretej krajine a jednak preto, lebo na dôvod jeho odchodu z krajiny pôvodu, ako ho prezentoval v aktuálnom konaní o udelenie azylu, nemal žiaden vplyv.

Krajský súd na rámec uvedeného odôvodnenia poukázal na skutočnosť, že i keby dôvodom navrhovateľovho odchodu bola jeho obava z trestného stíhania za skutky, ktoré boli zjavne v rozpore so zásadami korektného správami sa občana (protiprávna činnosť navrhovateľa a jeho priateľov, smerujúca k zamedzeniu vývozu tovaru z Moldavska, napr. tým, že boli privarené kolesá vlaku ku koľajniciam, takáto jeho obava nie je obavou z perzekúcie podľa § 8 zákona o azyle. Podľa názoru krajského súdu nie je rozhodujúci dôvod, ktorý viedol navrhovateľa k takémuto konaniu. Je prirodzeným právom každého štátu, aby vyšetroval protiprávne konanie a postihol jeho páchatela.

Z uvedených dôvodov je preto podľa krajského súdu výrok o neudelení azylu navrhovateľovi správnym a zákonným.

Za zákonné považoval krajský súd aj rozhodnutie odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi. Navrhovateľ nebol v krajine pôvodu nikdy trestne stíhaný a teda mu nebol uložený žiaden trest. Nehrozí mu ani uloženie či výkon trestu smrti. Pretože navrhovateľ neuviedol žiadne konanie štátu, či tretích osôb, ktoré by bolo možné subsumovať pod pojem neľudského či ponižujúceho zaobchádzania, niet dôvodu predpokladať, že by sa stal objektom takéhoto zaobchádzania po svojom návrate do Moldavska.

Podľa krajského súdu zo správ o krajine pôvodu navrhovateľa vyplýva, že v krajine niet medzinárodného či vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v dôsledku ktorého by bola osobná integrita navrhovateľa ohrozená.

Vo vzťahu k bezpečnostným rizikám návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu, pokiaľ ide o vyslovenie neexistencie prekážky administratívneho vyhostenia navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu, krajský súd sa stotožnil s právnym názorom odporcu, že v prípade návratu navrhovateľa do Moldavska, tomuto nehrozí žiadne bezpečnostné riziko jeho návratu.

K námietke, že odporca sa nezaoberal možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov uviedol, že na udelenie azylu podľa § 9 zákona o azyle niet právneho nároku a jeho udelenie je výlučne na správnej úvahe odporcu. Ak teda odporca pri svojom rozhodovaní nedospeje k záveru, že azyl žiadateľovi podľa § 9 zákona o azyle udelí, nie jeho povinnosťou odôvodňovať prečo tak neurobil, resp. prečo sa pre udelenie tohto druhu azylu nerozhodol.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom krajskému súdu rovnako aj odporcovi vyčítal, že vyčítal, že sa nevysporiadali s tvrdením navrhovateľa, že skutočným dôvodom odchodu z Moldavska boli problémy, ktoré mal navrhovateľ z dôvodu, že odmietol cvičiť mladých vojakov v Moldavskej armáde po vypuknutí občianskej vojny. Do armády nechcel vstúpiť preto, lebo nechcel bojovať proti Ukrajincom - svojim krajanom v občianskej vojne, v ktorej sa chcelo Moldavsko osamostatniť. Z tohto dôvodu mu bol odňatý invalidný dôchodok, ktorý mu bol priznaný z dôvodu zranenia, ktoré utrpel počas vojny v Afganistane. Na základe toho, že odmietol vstúpiť do armády, z dôvodu svojho presvedčenia nebojovať proti svojim krajanom, bol perzekvovaný - bol mu odňatý invalidný dôchodok. Na protest proti tomu začal vyvíjať rôzne záškodnícke aktivity. Následné problémy

viedli k jeho odchodu z krajiny. Krajskému súdu vyčítal, že sa vôbec nezaoberal záväzkom mlčanlivosti navrhovateľa o jeho pôsobení v Afganistane, pretože ten je práve dôvodom, pre ktorý uvádzal v predchádzajúcich konaniach iné osobné údaje a iné dôvody žiadosti o azyl. Navrhovateľ v tejto súvislosti súdu ako aj odporcovi vyčítal, že nevykonali žiadne dôkazy na potvrdenie alebo vyvrátenie tohto tvrdenia navrhovateľa. Skutkové zistenia sú preto podľa navrhovateľa nesprávne a vec je nesprávne právne posúdená.

Navrhovateľ odporcovi vyčítal, že sa v súvislosti s dôvodmi poskytnutia doplnkovej ochrany nezaoberal tvrdením navrhovateľa o jeho obavách z toho, že by ho mohla moldavská polícia vypátrať a obviniť z trestných činov, ktoré spáchal až do roku 1997 z dôvodu protestu proti rozhodnutiu moldavských úradov o odňatí jeho invalidného dôchodku. Súdu vyčítal, že neskúmal, či mu za to hrozí nejaký trest, o aký trest by išlo a či by tento trest nespĺňal podmienky vážneho bezprávia ako neľudský alebo ponižujúci trest.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť v celom rozsahu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

Zopakoval argumenty pre ktoré rozhodol negatívne o žiadosti o udelenie azylu, doplnkovej ochrany ako aj ohľadne výroku o neexistencii prekážok administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona.

Poukázal na to, že navrhovateľ nepožiadal o azyl bezprostredne po príchode na územie SR v roku 1998, ale až v roku 2003. Ak mal pochybnosti o zákonnosti odňatia invalidného dôchodku, mohol sa obrátiť na príslušné štátne orgány a nie situáciu riešiť páchaním trestnej činnosti, k čomu sa spojil s ďalšími bývalými vojakmi. Postup polície proti ich skupine nemožno považovať podľa odporcu za politickú perzekúciu. Odporca poukázal na to, že ide o tretiu žiadosť o azyl, v predchádzajúcich konaniach uvádzal ako dôvod žiadosti obavy pred mafiou a ekonomické dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. apríla 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 8 písm. a/ zákona o azyle a (v znení účinnom do 31.12.2007) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných **alebo** náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (písm. b/).

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu. 9a)

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti

k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelenie azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu, (informácie z kráteného pracovného prekladu IOM Moldavskí žiadatelia o azyl v Európskej únii – správa zo dňa 26.2.2006, informácie z Operatívneho manuálu Moldavsko z 28.2.2006, www.businessinfom.cz Moldavsko z 18.9.2007, informácie z Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce MÚ MV SR z 27.10.2006), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie

žiadosti navrhovateľa v súvislosti dôvodmi, pre ktoré žiadal o udelenie azylu a na možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu (z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 11.9.2007) vyplynulo, že navrhovateľ uviedol, že všetky dôvody, ktoré uvádzal v predchádzajúcich konaniach neboli pravdivé. V roku 1981 ho armáda Sovietskeho zväzu povolala do Afganistanu, kde bojoval do roku 1986. V apríli 1986 bol hospitalizovaný v meste Kábul asi 2 týždne a potom ho premiestnili do Taškentu, kde bol asi 3 mesiace. Po vyliečení sa vrátil k manželke do Moldavska, kde bez problémov žil až do roku 1993. V roku 1993 vypukla v Moldavsku občianska vojna. Mal cvičiť mladých vojakov, bol to len návrh, nie rozkaz, ale odmietol to. Odkedy sa vrátil z Afganistanu, poberal invalidný dôchodok a to až do roku 1994. Pracoval na družstve v obci Vasiliuc a preto, že pracoval, odňali mu invalidný dôchodok, vraj preto, že keď pracuje, tak mu nepatrí.

V roku 1994 sa stretol s ďalšími 48 osobami, ktorým bol odňatý invalidný dôchodok a rozhodli sa, že budú zabraňovať vývozu tovaru z Moldavska. Napríklad vlaku, ktorý viezol farebný kov, zabránili, aby vycestoval tak, že v noci privarili kolesá vlaku ku koľajnici. Robili mnohé podobné veci, všetko s cieľom zabrániť vývozu akéhokoľvek tovaru z Moldavska, a to až do roku 1997. Potom sa rozviedol a odcestoval k matke na Ukrajinu. Z Moldavska odišiel preto, že sa rozviedol a tiež preto, že sa bál, že by ho mohla moldavská polícia vypátrať. Keď do vyhlásenia cudzinca dňa 31.8.2007 uviedol, že o azyl požiadal z politických dôvodov, mal na mysli tieto skutočnosti.

Na otázku, čoho sa obáva v prípade návratu do Moldavska odpovedal, že teraz sa nebojí ničoho, ani návratu do Moldavska, ale nechce sa vrátiť, pretože to nie je jeho krajina, len sa tam oženil, mal tam trvalý pobyt. Neobáva sa ani návratu na Ukrajinu, ale nie je štátny občan Ukrajiny, ale Moldavska.

Odporca pri posudzovaní žiadosti navrhovateľa o azyl vychádzal zo skutočností uvedených navrhovateľom v priebehu správneho konania a dospel k záveru, že v jeho prípade absentuje rasový, národnostný, náboženský alebo politický kontext a taktiež samotný aspekt prenasledovania, definovaný v zákona o azyle. Absenciou dôvodov uvedených v § 8 alebo 10 zákona o azyle, podľa odporcu nesplnil zákonné podmienky na udelenie azylu.

Odporca poukázal na to, že v prípade navrhovateľa sa jedná o tretiu žiadosť o azyl, pričom porovnaním jednotlivých zápisníc boli zistené rozpory vo výpovediach navrhovateľa, týkajúce sa jeho osoby ako aj jeho rodinných príslušníkov, vzdelania, vlastníctva nehnuteľností ale predovšetkým iných dôvodov žiadosti o azyl, čím navrhovateľ spochybnil dôveryhodnosť svojej výpovede.

Podľa odporcu, ak by mal navrhovateľ skutočné problémy, alebo opodstatnené obavy o svoju bezpečnosť, bol by tieto dôvody uviedol už v prvej žiadosti o azyl.

Naviac podľa vlastného vyjadrenia navrhovateľ v krajine pôvodu páchal trestnú činnosť, musel si byť preto vedomý následkov svojho konania a v prípade vyšetrovania by išlo len o zákonný postup polície. Ak mal navrhovateľ pochybnosti o nezákonnosti odňatia invalidného dôchodku, mohol sa obrátiť na príslušné orgány a nie takúto situáciu riešiť páchaním trestnej činnosti.

Odporca poukázal na to, že navrhovateľ v krajine pôvodu nevyvíjal žiadnu činnosť, pre ktorú by mu hrozila perzekúcia. V jeho prípade nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických dôvodov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo zákona o azyle.

Keďže navrhovateľ v priebehu konania neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že by bol v krajine pôvodu trestne stíhaný a teda mu nebol uložený žiaden trest, nehrozí mu ani uloženie či výkon trestu smrti, nebol zadržaný, väznený ani vypočúvaný, nebol členom žiadnej politickej strany, hnutia, alebo organizácie, v prípade návratu do krajiny pôvodu mu podľa odporcu nehrozí, že by bol vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia a neboli zistené ani prekážky administratívneho vyhostenia navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom,

že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Navrhovateľ požiadal o udelenie azylu z dôvodu, sa obáva trestného stíhania za skutky, ktorými demonštroval nesúhlas s odňatím invalidného dôchodku.

Nad rámec vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom hrozba trestu za skutky, ktoré majú povahu trestného činu, spáchanie ktorých navrhovateľ nepopiera, nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľ nenaplnil podmienky pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle je vecne správny a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil, pretože hrozbu trestu za skutky, ktoré majú povahu trestného činu, nebolo možné považovať za prenasledovanie v zmysle zákona o azyle.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelení či neudelení doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd k záveru, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do Moldavska podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe, kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu, doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka jeho

administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona treba považovať za zákonné a rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 27. apríla 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová